

Po sprejetju proračuna je tajnik prečital došle dopise, za poverjenika za obmejno in manjšinski šolstvo pa je bil izvoljen tovariš Peternel Ljudevit, predsednik društva.

Tovariš Ivanjšič Ludvik je predaval »O poznavanju narave v ljudski šoli«. V zanimivem in nazornem predavanju se je potegoval za biološko obravnavo živalstva in rastlinstva v višji ljudski šoli. Svoja izvajanja je podkrepil z obilnimi primeri iz vsakdanjega življenja. Po predavanju se je razvil kratek gospodarski razgovor med predavateljem in nekaterimi člani.

Dogovorili smo se, da bo prihodnje zborovanje v Lendavi, 6. novembra 1937., če bo ta dan recitacijski večer Otona Župančiča in drugih književnikov. Mogoče spremembe se bodo javile pravočasno v dnevnem časopisu. **Peternel Ljud., preds. Križanič Franc, taj.**

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO SV. LENART V SLOV. GORICAH je imelo svoje prvo zborovanje in občni zbor dne 16. okt. 1937. pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

Število vpisanega članstva je 59. Tov. predsednik pozdravi vse, posebno novodošle ter izrazi željo, da bi delovali v letošnjem letu vzajemno in v medsebojnem zaupanju. Tovariš Rogl prečita nekaj vrstic o velikem državniku in prijatelju vseh Slovanov T. G. Masaryku.

Društveni funkcionarji podajo svoja poročila, ki se vzamejo na znanje.

O banovinski skupščini izbrno poroča tov. Križnič, o državni skupščini v Skoplju pa tov. Košenina. Izvajanjem obeh tovarišev so sledili vsi z velikim zanimanjem, posebno poročilu iz Skoplja.

Tov. blagajnik prečita proračun za leto 1937/38. ter utemeljuje posamezne postavke. Predlog je sprejet. Neporočeni plačajo 17 din mesečno, poročene pa 9 din.

Po predlogu tov. predsednika je bil soglasno izvoljen za poročevalca o obmejnem šolstvu tov. Majhen. Tov. predsednik priporoča pristop k Učiteljski tiskarni. Brezplačno bodo prejeli »Učit. tov.« trije brezposelni tov. oziroma tovarišice.

Pri slučajnostih prečita tovariš Stajniko Alfonz ugotovitve, na podlagi katere so govorice, ki so se širile o tov. Majhenu, da se poteguje za upraviteljsko mesto pri Sv. Ani v Slov. gor., neosnovane in jih širijo ljudje, ki bi radi škodovali ugledu učiteljstva.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo v začetku meseca decembra. **Košeniina Vlado, preds. Urban Val., taj.**

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO KOČEVJE je imelo občni zbor dne 16. oktobra 1937. Navzočih 51 članov. Uvodne besede tovariša predsednika so bile posvečene spominu pokojnega voditelja češkoslovaškega naroda Masaryka, ravnatelja učiteljskega v Ljubljani N. Marolta, tov. Sumperec in Tratarja.

Predsednik Janežič je podal splošno poročilo o delovanju društva v minulem poslovnem letu.

Tajniško poročilo je podala tov. Čokova. Blagajniško poročilo je podal tov. Trobiš. Poročal je med drugim, koliko je zaostanka na članarini sedanjih in izstopivših članov. V debati na to poročilo se je osvojil predlog tov. Dekvala, da naj se vsi dolžni zneski, ki niso bili plačani do konca šol. leta 1936/37., izterjajo sodnim putem.

Poročilo nadzornega odbora je podala tov. Rustjeva in predlagala, da se odbor razrešnica s pohvalo. Sprejeto.

Sklenilo se je, da ostane članarina ista, 170 din, za učitelji poročene učiteljice pa 90 din. Edino za predlog znižanja članarine pripravnikom je poverjeno upravnemu odboru, da o tem sklepa.

Tov. Zupanc je omenil nekaj drobnih momentov iz skupščine in nato posebne zahteve: avtomatično napredovanje, odstranitev vplivov neuradnih krogov, enakopravnost poročenih učiteljic, čiščenje v naših vrstah, zvišanje plač. Obsodil je napad na »Mladinsko matico« in črtanje tov. Dimnika iz glavnega prosvetnega sveta. — Odsek za obmejno šolstvo bo svoje delovanje razgibal.

Tov. Čokova pa je poročala o delovanju odbora učiteljic.

O državni skupščini je na kratko poročal tov. Janežič. Ker so se obravnavale iste zadeve, kot na banovinski skupščini, se je omejil le na milje in atmosfero, v katerih se je skopljska skupščina vršila.

Tov. Dekval je poročal, da je v našem sreču le pet članov zadruga »Učiteljska tiskarna«. Pozval je člane na vpis deležev, čemur so se nekateri odzvali.

Občni zbor je končal v prepričanju, da bo vse učiteljstvo vztrajalo v naši težki stanovski borbi.

Janežič Jelo, predsednik. Ljubič Tone in Kralj Vilma, zapisničarka.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LITVIJA je zborovalo 16. oktobra 1937. ob 9. uri v Ljubljani.

Predsednik tov. Župančič Jože je pozdravil vse navzoče in nove člane ter se poslavljalo od upokojenih članov.

Predsednik poroča o ljubljanski banovinski skupščini, tov. Kopriva Janez pa o zmagoški skupščini v Skoplju, kjer se je izreklo 2/3 učiteljstva za zgolj stanovsko linijo JUU.

Situacijo v JUU prikaže predsednik. Omenja vlogo, ki jo je poslalo društvo na ministrskega predsednika g. dr. Milana Stojadinovića za vrnitev odtegljajev.

Blagajnik tov. Kopriva poroča o poslovanju. Soglasno je bil sprejet predlog, da znižamo prispevke v podporni fond za 2 din mesečno. Odslej znaša članarina 17 din mesečno, v tem je že všteti tudi prispevek v banovinski zaščitni sklad.

Došle dopise je tolmačil tov. Turnher Edo.

Za načelnico ženskega odseka je bila izvoljena tov. Kovičeva iz Jevnice. Tov. tajnica Štefi Klovár je zbolela in odšla na dopust. Prosi, da jo zamenjamo. Za njenega namestnika je bil izvoljen soglasno tov. Trošt Franjo iz Litije.

Soglasno se izrekamo za predlog »Sole in doma«, da bi dobivali prav vsi šolarji vse potreščine, zvezke in samoučila brezplačno v šolah. V občini Litiji in na Polšniku imajo tako akcijo že vpeljano. »Sola in dom« pa naj zainteresira zanjo tudi banovino in kraj. šol. odbore.

Odbor, ki je imel prejšnji dan sejo, je zaprosil članstvo za predloge glede zborovanj. Z ozirom na željo nekaterih članov, naj bi zborovali vsak mesec, je dal občni zbor predsedstvu proste roke, da zborujemo le takrat, kadar bo potrebno. Pohvale vredni so bili nasveti glede predavateljev in podrobnosti zborovanj.

Odbor in navzoče članstvo je kritiziralo premalo zavednost našega učiteljstva, ki noče v stanovske vrste in se ne udeležuje zborovanj.

K pristopu v zadrugo »Učiteljska tiskarna« je vabil tov. Kolenc Lojze. Pokrenili bomo smotno akcijo, da nabereмо čim več združnikov.

Nato smo razpravljali še o mnogih perečih zadevah, napredovanjih itd. Navzoči so stvarno debatirali, nakar smo napravili primerne sklepe. Ves potek zborovanja je dokazal enodušno mišljenje članstva.

Jože Župančič, preds. Franjo Trošt, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ČRNO-MELJ-METLIKA je zborovalo dne 16. okt. 1937. v Črnomlju. Točke dnevnega reda so bile zanimive in temeljito podane, posebno poročila in predavanja »Jezikovni pouk v osnovni šoli z ozirom na novi pravopis«. To predavanje je podal in temeljito obdelal g. Šterbenk Karel, uprav. meščanske šole iz Črnomlja, in je bil zanj od učiteljstva obilno nagrajen za svoj trud, ki ga je posvetil tej temi. Obdelan in sprejet je bil nato tudi obračun za l. 1936/37. in proračun za tekoče leto.

Z udeležbo pa zborovalci niso bili prav nič zadovoljni, posebno metliška šola in metliški del sploh, sta bila grajana, dočim je bil starotrški in viniški kot polnoštevilno zastopan, čeprav je neprimerno oddaljenejši od Metlike, zato so bili ti tovariši tudi od vseh ostalih prav posebno deležni pozdrava. Tov. Badkova iz Vinice, ki je naša najstarejša sotrudnica in članica od vsega početka, ne manjka nikdar, pa naj bo vreme kakršno koli! To je prava zavednost organiziranega učitelja!

Dolžniki! Na zborovanju je bila nabita tabla dolžnikov — poravnajte svoje obveze, da ne bodo redni plačniki plačevali vaših listov, ki jih redno prejimate! Pristopili so štiri novi člani in šteje društvo sedaj 79 članov. Naša dolžnost je, da pridobimo prav vse novince — torej, vsak na delo! Isto z našimi ustanovami: vsak učitelj član naših gosp. ustanov!

Ljubič Matko, preds. Vilfan Maks., taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD je zborovalo dne 2. oktobra 1937. na Rečici ob Savinji. Navzočih 32 = 61 %.

Po pozdravu posveti tov. predsednik nekoliko toplih besed spominu velikega človeka, politika in filozofa T. G. Masaryka. — Sledi poročilo o banov. in državni skupščini z njuno karakterizacijo.

O pedagoškem tečaju v dneh od 16. do 22. avg. 1937 v Mariboru je poročala tov. tajnica. Na kratko je označila vsebino vsakega predavanja in svoje vtise o celotnem tečaju, njega organizaciji, izvedbi, predavateljih in udeležencih. Postavila je zahtevo za prihodnji tečaj, naj bi bila predavanja zbrana okrog enega osrednjega problema, ki bi ga obravnavali z različnih vidikov — torej neko enotnost snovi. Tov. predsednik predlaga, naj bi bilo na prihodnjem pedagoškem tečaju manj predavanj, a ta naj bi bila posvečena vprašanjem o slovenski šoli.

Poročilo o pedološkem kongresu v Ljubljani je podal tov. predsednik. Govoril je o organizaciji predavanj in o razstavah, ki so se takrat vršile. Razstava mladinskih knjig nam je nudila primerjavo naših mladinskih knjig z drugimi slovanskimi knjigami in pokazala, da je pri nas mladinska literatura na veliki višini. Razstava SSM pa je bila slabo pripravljena in revno opremljena, ter ni pokazala dejanskega stanja naše pedagoške literature.

K dopisom se sklene: 1. Vsak član našega društva daruje 1 din za postavitev spomenika srbskemu učitelju-mučniku Aleksu Krstiču.

2. Na dopis o konkretnih nalogah odbora učiteljic prevzame tov. Počkarjeva referat o položaju naše žene iz gornje Savinjske doline v rodbini.

Slede poročila društvenih funkcionarjev, ki se sprejmejo brez debate.

Sklep: Knjige Mladinske matice naj spet izhajajo koncem šolskega leta in prispevek v podporni sklad sekecije naj se reducira.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo v Celju dne 4. decembra 1937. skupno s 6 drugimi društvi.

Hudales Oskar, preds. Jadviga Golež, taj.

Novosti na knjižnem trgu

— k Srpska književna zadruga v Beogradu obstoja že 46 let in pošilja letno svojim članom gotovo število knjig — zadnja leta po osem — in to v več tisoč izvodih. Doslej je založila in razpečala med srbskim narodom že 276 knjig, po večini dela domačih pisateljev in pesnikov, a poleg tega tudi nekaj važnih prevodov iz svetovne literature. Vsak član »Srpske književne zadruge« plača letno 100 din članarine in prejme za to 8 trdo vezanih knjig. Letošnja edicija te agilne založnice obsega sledeča dela: »Pesme« Tina Ujevića, znanega srbskega pesnika boema; »Ljudi iz skamije«, obsega 15 pripovedk Milice Janković; »Selo« je roman Dušana Radića, zdravnika, ki se zelo zanima za kmetstvo življenje, kar je dokazal že s svojim dosedanjim književnim delom; »Komedije«, dve igri od Marina Držića, prva z naslovom »Novela od Stanca«, a druga »Dundo Maroje«; Branko Lazarević: »Ogledi«, knjiga, v kateri razpravlja pisec o treh srbskih pripovednikih, in to o Ivu Čipiku, Borisavu Stankoviću in Petru Kočiću ter o predvojni in povojni pripovedni književnosti; »Izabrani spisi« Svetozara Markovića, obsega nekaj poglavij iz razprave »Srbija na istoku« in druge važnejše njegove spise; ostali dve knjigi sta preveda, in to »Pesme i proza« Giacoma Leopardija, znanega italijanskega pesnika in pisatelja, ter Darwinov »Moj život«. — Srpska književna zadruga v Beogradu, Kralja Milana 19, odprodaja tudi zalogo knjig iz prejšnjih let v serijah po 90 knjig za 1000 din, 40 knjig za 350 din. Sole in knjižnice dobijo knjige s poverjeniškim 10 % popustom.

— k »Ženski svet« s priloga »Naš dom« in »Krojna pola« ima v novembrski številki zelo bogato vsebino.

— k »Misel in delo«, kulturna in socialna revija, št. 9.—10., ima sledečo vsebino: † T. G. Masaryk. — Dr. I. Lah: In memoriam T. G. Masaryk. — L. Čermelj: Julijska krajina. — Obzornik: Dobrovoljec ing. Ivan Gosar (J. A.). V pričakovanju reakcij (Dr. B. Vrčon). Notranjepolitični pregled (Verko). Ob 30 letnici ustanovitve tržaškega akad. društva Balkan (L. Č.). II. veslovanski pedološki kongres (G. Š.). Vzgoja kopaškega naraščaja (H.). O razširjenju nameščenskega pokojninskega zavarovanja (-drjk). V tednu Rdečega križa (Dr. I. Lah). Med »Poročili« je tudi ocena »Našega roda«.

— k »Gospodinja«, strokovni list za gospodinjstvo. Izšla je 11. številka. — Letna naročnina 25 din.

— k »Planinski vestnik«, glasilo Slovenskega planinskega društva, izhaja mesečno, letna naročnina 50 din. Izšla je 10. številka.

— k Telesno vaspitanje šolske i vanškolske omladine. Zagreb, Sinkovičeva 6. Izšla je druga številka V. letnika z naslednjo vsebino: T. G. Masaryk. — Vežbe s venčičima za žensku decu. — Proste vežbe za mušku decu. — Vežbe šalovima. — Vežbe palicama. — Sokolska koračnica. — X svesokolski slet u Pragu. — Iz uzgoja talijanske omladine. — Iz rada ministarstva fizičkog vaspitanja.

— k Biblioteka jugoslovenske šole izhaja že pet let in prinaša gradivo za razne šolske proslave. V letu 1937/38. bo izšlo 5 zvezkov. Vsebinska 1. zvezka: Dušan Bogunović: Od ideje kulturnog jedinstva do slobode naroda i samostalnosti Jugoslavije. — Krajačić Ljudevit: Prvi decembar (igra); Bačić: Jugoslovenski vojnik (alegorična otroška igra); Pavić: Božić govori (pesem); Krajačić: Na dan Ujedinjenja (pesem) in še več raznih drugih pesmic in igrice. — Letna naročnina 40 din. — Naslov: Zagreb, Derencinova ulica.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskopske foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

angleškega in češkega sukna
Bogata izbira!
A. & E. Skabernè
Ljubljana

Važno opozorilo

ODTEGNITEV POVISKA OSEBNIH DOKLAD ZA POKOJNINSKI SKLAD

Učiteljem in učiteljicam, ki so napredovali pred 12 meseci, bodisi v skupini, bodisi iz ene skupine v drugo, je l. nov. računski oddelek kr. banske uprave odtegnil obenem z enomesečnim poviškom plače za pokojninski sklad tudi povišek osebne doklade za mesec november. Po mnenju sekcije ta odtegljaj poviška osebne doklade po zakonu ni osnovan. Pokrenjen je v konkretnem primeru pritožni postopek. O rezultatu tega postopka bomo sporočali. Vsi prizadeti naj počakajo na ta rezultat in na takrat podana podrobnejša navodila, ki jih bomo priobčili v stanovskem glasilu.

— k »Praktična gospodinja« izhaja dvakrat mesečno in prinaša v 21. številki mnogo praktičnih nasvetov.

— k Knjižica proslav »Zedinjenje« je dotiskana in jo bodo prejele šole v najkrajšem času. S tem je založnik (Učiteljski dom v Ljubljani) ustregel splošni želji. Sedaj je na šol. upravitelstvih in učiteljstvu, da s svoje strani pokažejo dobro voljo in knjižice ne vračajo, temveč jo kupijo. Izredno nizka cena (4 din) dokazuje dovolj jasno, da založnik ni imel namena, delati dobičke.

— k A. Šulga: Naš potočni rak. Založila Zveza ribarskih društev dravske banovine v Ljubljani, 1937. Strani 88. Cena 20 din. Knjižica, ki je opremljena tudi z 8 slikami, vsebuje vsestranski opis raka, tako barvo, telo, hrano, levitev in plodnost, odpornost in bolehnost, starost, sovražnike, račjo kugo, rakolov, zaščito, rak v ujetništvu itd. Vsa snov je razdeljena na 27 kratkih poglavij.

— k Dr. P. Strmšek: Lemberg in Sladka gora. Izdalo in založilo Muzejsko društvo v Celju, 1937. Strani 32. Cena 8 din. Brošurica vsebuje zgodovinski opis znamenitega trga Lemberga in sloveče romarske poti Sladke gore. Z izdajo sličnih brošuric skuša Muzejsko društvo v Celju širiti zgodovinsko zanimanje za posamezne kraje med najširšimi plastmi naroda.

ZAMENJAM UČITELJSKO MESTO

v bližini Celja (5 km), tik ob železnici, — z bližino Ljubljane. — Interesent stanuje lahko v Celju. — Naslov v upravi.

IGN. ŽARGI - Ljubljana

SV. PETRA CESTA ST. 11 — TELEFON ST. 20-69

ZA DAME!

Obleke, plašče, bluže, perilo

ZA GOSPODE!

Krasne srajce, velika izbira kravat

ZA OTROKE!

Oblekce, plaščke, predpasnike, perilo, čepice

Po priznano nizkih cenah!